

Panorama Tczewa

NR 5/408 • MAJ 2026

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY
SAMORZĄDU MIASTA TCZEWA

DWA LATA ZA NAMI

7 MAJA MINĘŁY DWA LATA OBECNEJ KADENCJI SAMORZĄDU MIASTA TCZEWA.
JAK PODKREŚLA PREZYDENT TCZEWA ŁUKASZ BRZĄDKOWSKI, „CZYSTY, BEZPIECZNY I ZIELONY TCZEW”
NIE BYŁ JEDYNIEMU HASŁEM WYBORCZYM. TO KONKRETNE ZOBOWIĄZANIE, KTÓRE KONSEKWENTNIE REALIZUJEMY.

ISSN 3071 - 80 58

» 4-5

2-3 Aktualności

4-5 Podsumowanie 2 lat kadencji Samorządu Miasta

6 Inwestycje

7 Zmiana granic Tczewa

8 Samorząd

9 Historia

10 Społeczeństwo

11-13 Poradnik bezpieczeństwa

14-15 Biblioteka

16-17 Fabryka Sztuk

18-19 Jubileusze małżeńskie

20 Tczewskie tradycje żeglarskie

21 Strażacy

22-24 Wydarzenia

Życzenia dla Pani Zofii

Pani Zofia Grobelna niedawno obchodziła 100. urodziny. Z tej okazji jubilatkę odwiedził prezydent Tczewa Łukasz Brządkowski. Były kwiaty, upominek, życzenia i... mnóstwo opowieści z dawnych lat.

Pani Zofia pochodzi z Rzeszowszczyzny, ale większość życia spędziła w Tczewie. Była pierwszą szefową kuchni w obecnej Sportowej Szkole Podstawowej nr 2 i pracowała tam aż do emerytury. Urodziła 4 dzieci: syna i trzy córki. Ma 6 wnucząt i 9 prawnucząt. Dzisiaj mieszka wspólnie z rodziną, otoczona opieką i miłością najbliższych.

Wszystkiego najlepszego dla Pani Zofii - zdrowia i kolejnych jubileuszy.

Fot. M. Mykowska

Hanna Ciesielska-Golicka będzie wiceprezydentem Tczewa

Prezydent Tczewa Łukasz Brządkowski podjął decyzję o powierzeniu obowiązków zastępcy prezydenta Tczewa d.s. społecznych pani Hannie Ciesielskiej-Golickiej. Nowa wiceprezydent obejmie stanowisko na przełomie czerwca i lipca br.

Hanna Ciesielska-Golicka jest absolwentką Politechniki Gdańskiej wydziału Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej na kierunku Matematyka oraz wydziału Zarządzania i Ekonomii na kierunku Zarządzanie. Ukończyła studia podyplomowe z zakresu zarządzania oświatą. Przez 9 lat była nauczycielką matematyki w Zespole Szkół Katolickich w Tczewie, następnie pracowała w dziale controllingu w firmie transportowej. Od 2021 roku jest nauczycielką w Szkole Podstawowej nr 11 w Tczewie, gdzie od dwóch lat pełni funkcję wicedyrektorki.

Mural promuje walkę ze smogiem

Pod koniec ubiegłego roku przy ul. Zamkowej 22 w Tczewie powstał wyjątkowy mural poświęcony poprawie jakości powietrza oraz promowaniu uchwał antysmogowych obowiązujących w województwie pomorskim. Jego oficjalna prezentacja odbyła się pod koniec kwietnia z udziałem prezydenta Tczewa **Lukasza Brządkowskiego** oraz Krzysztofa Palkowskiego, dyr Departamentu Środowiska i Rolnictwa w Urzędzie Marszałkowskim Woj. Pomorskiego. Artystyczna realizacja, umieszczona na ścianie budynku przy ul. Zamkowej 22, ma na celu przypomnienie mieszkańcom o konieczności dbania o środowisko oraz stosowania się do aktualnych przepisów ograniczających emisję zanieczyszczeń.

– Chcieliśmy, aby mural stał się nie tylko ozdobą przestrzeni miej-

skiej, ale przede wszystkim narzędziem edukacji. Poprzez sztukę możemy łatwiej docierać do mieszkańców i zachęcać ich do szeroko rozumianej ochrony powietrza – podkreśla prezydent Tczewa **Lukasz Brządkowski**.

Mural przedstawia Most Tczewski – jeden z najbardziej rozpoznawalnych symboli miasta. Utrzymany w chłodnej niebieskiej tonacji obraz nawiązuje do idei czystego, przejrzystego powietrza. Projekt i wykonanie zawdzięczamy zespołowi z WYPI-SZWYMALUJ sp. z o. o., a jego realizacją była częścią działań edukacyjnych Departamentu Środowiska i Rolnictwa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego związanych z wdrażaniem uchwał antysmogowych w regionie.

Renowacja stawku przy ul. 30 Stycznia

Jedna oferta wpłynęła do przetargu na wykonanie dokumentacji projektowej renowacji stawu retencyjnego przy ul. 30 Stycznia wraz z budową odcinka kolektora deszczowego i zagospodarowaniem przestrzennym. Ofertę złożyło Biuro inżynierskie Anna Gontarz-Bagińska z Gdańska na kwotę 221 400 zł

(oferta mieści się w zaplanowanym budżecie).

Przedmiotem zamówienia jest opracowanie wielobranżowej dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem pełnomocnej decyzji pozwolenia na budowę oraz pełnieniem nadzoru autorskiego nad wykonaną dokumentacją dla zadania pn. „Przebudowa stawu wraz z zagospodaro-

waniem przestrzennym oraz budową odcinka kanalizacji deszczowej” w ramach zadania „Zielony Tczew - renowacja stawów retencyjnych wraz z budową odcinków wodociągu odpływowego wód deszczowych i zagospodarowaniem przestrzeni”.

Czas realizacji zamówienia: 170 dni od podpisania umowy.

Projekt „Zielony Tczew” obejmuje renowację dwóch zbiorników wodnych – również stawku na Os. Bajkowym. Zadanie jest dofinansowane w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych z programu Fundusze Europejskie dla Pomorza. Jego łączny koszt to 12 mln zł, z czego 10,2 mln zł stanowi dofinansowanie zewnętrzne.

Będzie modernizacja Orlika przy SP 11

Do 3 czerwca czekamy na oferty do przetargu na modernizację kompleksu sportowego „Moje boisko- Orlik 2012” przy Szkole Podstawowej nr 11 im. Mikołaja Kopernika w Tczewie. Zamówienie obejmuje:

- przebudowę boiska z przeznaczeniem do gry w piłkę nożną, o nawierzchni syntetycznej (sztuczna trawa), o wymiarach: 30 m x 62 m, przebudowę boiska wielofunkcyjnego, o nawierzchni poliuretanowej, o wymiarach: 19,30 m x 32,00 m,

- naprawę zapadnięć w chodnikach wokół boisk,
- wykonanie oraz montaż wolnostojącej tablicy informacyjnej, zawierającej informacje o dofinansowaniu.
Czas wykonania zadania: 70 dni.

Zadanie zostało dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu modernizacji kompleksów sportowych „Moje boisko – ORLIK 2012” Edycja 2025.

Wkrótce przebudowa ul. Okrętowej – mamy 6 ofert

18 maja otwarte zostały oferty przetargowe na wykonanie robót budowlanych polegających na budowie i przebudowie ul.

Okrętowej wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Wpłynęło 6 ofert – od 3,2 do 3,9 mln zł, wszystkie mieszczą

się w zaplanowanym budżecie (4,3 mln zł). Zamówienie jest dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg – projekt pn.:

„Przebudowa ulicy Okrętowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą” w wysokości 2,2 mln zł. Czas realizacji zamówienia: 170 dni.

Dwa lata za nami

7 maja minęły dwa lata obecnej kadencji samorządu miasta Tczewa. Jak podkreśla prezydent Tczewa Łukasz Brządkowski, „Czysty, bezpieczny i zielony Tczew” nie był jedynie hasłem wyborczym. To konkretne zobowiązanie, które konsekwentnie realizujemy.

- Wzmocniliśmy Zakład Usług Komunalnych – więcej pracowników w dziale oczyszczania miasta, lepszy sprzęt, mniej zleceń zewnętrznych. Efekt? Szybsza reakcja i większa kontrola. Udało się nam dokupić 11 pojazdów oraz dodatkowy sprzęt. Na terenie bazy ZUK zmodernizowaliśmy garaż wraz z zapleczem. Utworzono też nowy dział, utrzymujący zieleni wzdłuż pasów drogowych. Od początku kadencji na wnioski mieszkańców ustawiliśmy na terenie miasta ponad 100 nowych śmietników. Walczymy z dzikim wysypywaniem odpadów - tu nieoceniony jest rozbudowany system monitoringu miejskiego. Miejski Zarząd Dróg poszerzył swój skład i zakres działań własnych przy remoncie chodników,

dróg i ścieżek, co zwiększyło znacząco ilość drobnych napraw i poprawiło komfort jazdy oraz poruszanie się pieszych.

- Odtworzyliśmy Centrum Monitoringu Miejskiego. Powstały też nowe punkty monitoringu: wodny plac zabaw, scena na bulwarze, Os. Witosa, dworzec, skrzyżowanie Kollątaja/Chopina. Wprowadziliśmy nocny zakaz sprzedaży alkoholu i uporządkowaliśmy zasady przyznawania koncesji. Efekty są wymierne: liczba aktów wandalizmu spadła o ok. 20%. Monitoring pomaga walczyć z wykroczeniami i uratował już życie - niedawno dzięki kamerom błyskawicznie udzielono pomocy osobie, która zasłabła na ulicy.

- Powołaliśmy zespół ds. zieleni i zasadziliśmy już blisko 200 nowych drzew. Wprowadziliśmy zielony budżet obywatelski - 100 tys. zł rocznie tylko na projekty zielone. Powstaje park kieszonkowy przy SP4, a kolejny powstanie jeszcze w tym roku na Czyżkowiu. W ZUK utworzyliśmy dział utrzymania zieleni, dzięki czemu zieleni w pasach drogowych będzie zadbać na co dzień.

- Budżet za 2025 rok zamknął się nadwyżką ponad 3,39 mln

zł przy planowanym deficycie w wysokości 21,3 mln zł. Na działalności operacyjnej wystąpiła nadwyżka operacyjna w kwocie ponad 12,5 mln złotych.

W celu zmniejszenia zadłużenia miasta i zredukowania kosztów obsługi zadłużenia, wykupiliśmy wcześniej obligacje z 2023 roku w kwocie 6 mln zł, przez co zmniejszyliśmy koszty obsługi długu o kwotę ok. 400 tys. zł i zmniejszyliśmy zadłużenie miasta na 31.12.2025 r. do 69 mln zł.

- Przyciągnęliśmy do Tczewa firmę LPP, która wybuduje magazyn e-commerce. To jedna z największych inwestycji ostatnich lat.

- Od marca tego roku po Tczewie jeżdżą nowe autobusy elektryczne. Odmłodziliśmy tabor i wprowadziliśmy nową aplikację dla pasażerów. Remontujemy też zatoki autobusowe - rozpoczęliśmy od pary zatok przy ZUSie dzięki współpracy z ZDW Gdańsk. Następnie wyremontowaliśmy dwie zatoki (Kopernika i Basen), których stan sklasyfikowano jako najgorszy. W dwóch zatokach, w ciągu ul. Czatkowskiej zostały wymienione płyty drogowe. W tym roku przyszedł czas na kolejne dwa remonty - tym razem w ciągu ul. Armii Krajowej. Każdorazowo przy zmianie rozkładu jazdy ogłaszamy konsultacje z mieszkańcami. Oprócz tego, konsultujemy rozkład jazdy ze szkołami i dużymi zakładami pracy.

- Cały czas inwestujemy:

- Oddaliśmy do użytku nowy basen przyszkolny przy SP 12
- Remontujemy kompleks sportowo-basenowy przy ul. Wojska Polskiego; na czas prac przystosowaliśmy na potrzeby TCSiR budynek szkoły przy ul. Południowej
- Rozpoczęliśmy prace w Parku Miejskim - ZWiK modernizuje kilkanaście kilometrów sieci wodociągowej na jego terenie. Po zakończeniu tych prac, w Parku rozpocznie się kolejny, właściwy etap rewitalizacji
- Zleciliśmy opracowanie projektu rewitalizacji Parku Ko-

– jak zmienił się Tczew

pernika; wcześniej, po kilkudziesięciu latach udało się doprowadzić do ugody i przejęcia go przez miasto

• Powstał wodny plac zabaw na Czyżkowicie, który już niedługo otworzymy

• Wykonaliśmy I etap przebudowy ul. Kossaka

• Trwa remont ul. Mieszka I

• Ogłosiliśmy przetarg na remont ul. Okrętowej

• W tym roku zamówimy dokumentację remontów ul. Bałdowskiej i Obrońców Westerplatte

• Modernizujemy oświetlenie – na terenie miasta wymieniono już ponad 900 opraw na LED-owe

• Wybudowaliśmy parking przy ul. Saperskiej

• Wyremontowaliśmy wiadukt w ciągu ul. Rokickiej

• Prowadzimy rewitalizację stawów i zbiorników retencyjnych – prace trwają już na Piotrowie i Os. Witosza

– Podpisaliśmy Porozumienie w sprawie Pakietu Projektów Rewitalizacyjnych do realizacji ze środków programu „Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027”. Pakiet obejmuje 4 projekty na terenie Starego Miasta oraz Zatorza. Łącznie do Tczewa trafi ok. 15 mln złotych dofinansowania na rewitalizację.

– Powołaliśmy tczewską Radę Seniorów, dołączyliśmy do programu „Gmina przyjazna seniorom” i pozyskaliśmy dofinansowanie na klubokawiarnię dla seniorów. Zmieniamy plan zago-

spodarowania dla terenu dworoku na Piotrowie, by w przyszłości w budynku znalazły się usługi związane ze zdrowiem.

– Od nowego roku szkolnego w szkołach zwiększyliśmy dostęp do wsparcia psychologicznego i liczbę godzin WF.

Wszystkie szkoły prowadzone przez miasto otrzymały wsparcie w postaci komputerów przenośnych (laptopy, laptopy przeglądarkowe i tablety):

• 362 szt. laptopów o wartości 1.032.557,94 zł

• 214 szt. tabletek o wartości 309.679,40 zł

• 104 szt. laptopów przeglądarkowych o wartości 168.470,64 zł

– Pozyskaliśmy ponad 5,1 mln zł z Programu Ochrony Ludności

i Obrony Cywilnej na wyposażenie magazynów i szkolenia. Przygotowujemy budowę schronu przy SP 1 i remont schronu przy SP 8. Prowadzimy działania edukacyjne dla mieszkańców i regularnie testujemy system alarmowy.

– Biuro Cyfryzacji i Analiz wygenerowało setki tysięcy złotych

oszczędności rocznie dzięki nowym umowom na usługi telekomunikacyjne i serwisowe. Internet w urzędzie i miejskich jednostkach jest kilkukrotnie szybszy, przy jednoczesnym spadku kosztów. Wdrożyliśmy system EZD RP i podnieśliśmy cyberbezpieczeństwo urzędu.

J.K.

Co przed nami?

Pozostałe trzy lata kadencji to czas intensywnej pracy. Nie wszystko, co zaplanowaliśmy, udało się jeszcze zrealizować – ale cały czas działamy. Przygotowujemy nową Strategię Rozwoju Miasta do 2040, kolejne inwestycje drogowe, projekty rewitalizacyjne i środki na ochronę klimatu.

Dziękuję wszystkim mieszkańcom, pracownikom urzędu i jednostek miejskich za codzienne zaangażowanie. Tczew się zmienia i będzie zmieniać się dalej.

Grupa LPP wybuduje kolejny magazyn e-commerce - rusza inwestycja spółki w Tczewie

W Tczewie powstanie nowy magazyn Grupy LPP. Nowoczesny obiekt, którego oddanie do użytku planowane jest na pierwszy kwartał 2027 roku, zostanie w całości przeznaczony do obsługi dynamicznie rosnącej sprzedaży internetowej marek LPP. Konferencja prasowa poświęcona omówieniu planów inwestycyjnych firmy odbyła się 17 kwietnia w Urzędzie Miejskim w Tczewie.

Grupa LPP podpisała umowę kupna nieruchomości gruntowej od Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej pod nową inwestycję logistyczną. W południowej części Tczewa spółka wybuduje magazyn do obsługi zamówień internetowych. Inwestycja powstanie w lokalizacji zapewniającej bliskość Centrum Dystrybucyjnego LPP w Pruszczu Gdańskim oraz bezpośredni dostęp do węzła drogi krajowej nr 22 z autostradą A1. Takie usytuowanie obiektu zapewni efektywny transport przesyłek e-commerce w Polsce i za granicę.

- Zapewnienie odpowiedniej skali operacyjnej przy jednoczesnym utrzymaniu optymalnych kosztów logistyki jest dla Grupy LPP jednym z kluczowych czynników wspierających dalszą ekspansję oraz budujących przewagę konkurencyjną. Inwestycja w Tczewie to kolejny krok, który wzmacnia dynamiczny wzrost Grupy i pozwoli nam swobodnie skalować operacje w tempie odpowiadającym rosnącej sprzedaży internetowej. Zaawansowane technologie zwiększą efektywność procesów, a dzięki doskonałej lokalizacji i pełnej integracji z ekosystemem LPP Logistics, znacząco usprawnimy cały łańcuch dostaw oraz

podniesiemy jakość obsługi naszych klientów w kanale e-commerce – komentuje **Sebastian Sołtys, prezes LPP Logistics**.

Na terenie nieruchomości powstanie przestrzeń o łącznej powierzchni 60 tys. m², składająca się z hali magazynowej oraz dwukondygnacyjnego budynku biurowo-socjalnego. Docelowo planowana jest jej rozbudowa do 100 tys. m². Obiekt pomieści ponad 8 milionów sztuk towaru, a zakładany wolumen obsługi to ponad 400 tys. sztuk odzieży i akcesoriów dziennie.

Nowe fulfillment center będzie bazować na zaawansowanej automatyce, co zwiększy wydajność operacyjną i poprawi ergonomię pracy załogi. Zastosowanie floty ponad tysiąca robotów oraz automatyzacja linii pakowania mają zapewnić maksymalną wydajność operacyjną obiektu, przy jednoczesnym odciążeniu pracowników w procesach manualnych. Budynek zostanie zaprojektowany zgodnie z zasadami zrównoważonego budownictwa oraz

z uwzględnieniem starannego zagospodarowania terenów zielonych, w tym wprowadzenia zieleni separacyjnej oraz licznych nasadzeń, co pozwoli na harmonijne wpisanie inwestycji w otaczający krajobraz.

- Inwestycja Grupy LPP w Tczewie jest dobrym przykładem skutecznego wykorzystania potencjału firm z polskim kapitałem w rozwoju regionalnej gospodarki. Tego typu przedsięwzięcia wzmacniają lokalne łańcuchy dostaw oraz sprzyjają budowie ekosystemu współpracy z małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Jednocześnie wpisują się w założenia Polskiej Strefy Inwestycji realizowanej przez PSSE oraz naszą strategię przyciągania projektów o wysokiej wartości operacyjnej i długoterminowym wpływie gospodarczym – mówi **Mirosław Kamiński, prezes zarządu Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej**. Nowa inwestycja to także impuls rozwojowy dla regionu. Projekt realizowany w ścisłym porozumieniu z władzami Tczewa ma szansę przyczynić się

do wzmocnienia gospodarczej atrakcyjności miasta, a tym samym przynieść wymierne korzyści lokalnej społeczności.

- Cieszę się, że jedna z największych firm Pomorza decyduje się na realizację tak znaczącej inwestycji właśnie w Tczewie. To wyraźny sygnał, że nasze miasto jest atrakcyjnym i wiarygodnym partnerem dla dużego biznesu. Tczew, dzięki swojemu strategicznemu położeniu i bardzo dobrej dostępności komunikacyjnej, konsekwentnie umacnia swoją pozycję jako ważny punkt na mapie inwestycyjnej regionu. Liczę, że ta inwestycja będzie początkiem długofalowej, owocnej współpracy, przynoszącej korzyści zarówno firmie, jak i całej naszej lokalnej społeczności – podkreśla **Łukasz Brządkowski, Prezydent Miasta Tczewa**.

Magazyn w Tczewie, którego operatorem będzie spółka LPP Logistics to siódmy obiekt typu fulfillment center w portfolio LPP Logistics. Kluczowym elementem sieci logistycznej Grupy LPP są także dodatkowe trzy centra dystrybucyjne.

Tczew podtrzymuje stanowisko ws. zmiany granic miasta

Z końcem kwietnia Wojewoda Pomorska Beata Rutkiewicz negatywnie zaopiniowała wniosek Rady Miejskiej w Tczewie dotyczący zmiany granic administracyjnych miasta. W uzasadnieniu wskazano m.in. na – zdaniem Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego – niewystarczające wykazanie więzi pomiędzy Tczewem a terenami planowanymi do połączenia z miastem, a także skutki finansowe.

Władze miasta podkreślają jednak, że negatywna opinia wojewody nie kończy procedury administracyjnej. Ostateczną decyzję w sprawie zmiany granic podejmie Rada Ministrów po wcześniejszym rozpatrzeniu sprawy przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Rozstrzygnięcie powinno zapaść w lipcu.

Podczas konferencji prasowej, która odbyła się 14 maja, Prezydent Łukasz Brządkowski zaznaczył, że miasto przygotowało szczegółową odpowiedź na opinię, która zostanie przekazana również do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Jak podkreślają władze Tczewa, dokument nie stanowi polemiki ani próby uzupełniania wniosku. Jego celem jest wyłącznie wskazanie, że dane i analizy, których – według opinii Wojewody – zabrakło, znajdują się już w liczącej blisko 500 stron dokumentacji przygotowanej przez miasto oraz ekspertów z Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku.

W piśmie przewodnim skierowanym do Wojewody Prezydent Tczewa zwraca uwagę, że część wątpliwości mogła wynikać z bardzo obszernego charakteru materiału dowodowego. Miasto przedłożyło bowiem nie tylko sam 89-stronicowy wniosek, ale również rozbudowane ekspertyzy demograficzne, urbanistyczne, gospodarcze i socjologiczne. Opracowania te dotyczyły m.in. procesów suburbanizacji, rynku

Fot. A. Gaikowski

pracy, korzystania z infrastruktury miejskiej, powiązań komunikacyjnych i edukacyjnych oraz codziennych relacji mieszkańców Rokitek i Bałdowa z Tczewem.

Jednym z głównych zarzutów zawartych w opinii Wojewody było niewystarczające wykazanie, że Tczew wyczerpał możliwości dalszego rozwoju w obecnych granicach. Tymczasem w dokumentacji szczegółowo opisano ograniczenia przestrzenne i inwestycyjne miasta. Wskazano m.in. na utratę możliwości zagospodarowania około 140 hektarów dawnych terenów poligonowych, które decyzją Ministerstwa Obrony Narodowej zostały objęte statusem terenów zamkniętych. To właśnie ten obszar miał stanowić ostatnią większą rezerwę rozwojową pod budownictwo mieszkaniowe i usługi.

Ekspertyzy urbanistyczne wykazują, że rozwój mieszkaniowy już dziś przesuwa się poza granice Tczewa. Szczególnie widoczne jest to w Rokitkach, gdzie w ostatnich latach powstały duże osiedla mieszkaniowe. Zdaniem autorów analiz intensywna urbaniza-

cja tego obszaru dowodzi, że rozwój miasta od dawna wykracza poza formalne granice administracyjne. W dokumentach podkreślono, że pozostawienie silnie zurbanizowanych terenów poza granicami Tczewa będzie prowadzić do dalszych problemów komunikacyjnych, infrastrukturalnych i planistycznych.

Miasto zwraca także uwagę na proces suburbanizacji. Dane demograficzne pokazują, że w latach 2000–2024 liczba mieszkańców Tczewa spadła o ponad 3 tysiące osób, podczas gdy gmina wiejska zanotowała znaczny wzrost liczby mieszkańców. Największą dynamikę wzrostu odnotowały właśnie miejscowości bezpośrednio sąsiadujące z miastem, w tym Rokitki. Według ekspertyz ok. 60% nowych mieszkańców tych terenów to osoby wcześniej mieszkające w Tczewie, które przeniosły się do strefy podmiejskiej.

Miasto szczegółowo odniosło się również do kwestii więzi społecznych i gospodarczych. Szczególnie mocno podkreślono rolę Tczewa jako głównego centrum funkcjonalnego dla mieszkańców terenów

objętych wnioskiem. Według badań socjologicznych ponad 80% mieszkańców Rokitek i Bałdowa regularnie dojeżdża do Tczewa w związku z pracą, edukacją lub codziennymi sprawami. Ekspertyzy wskazują również, że struktura gospodarcza tych miejscowości bardziej przypomina strukturę miasta niż terenów wiejskich. Odniesiono się także do obaw dotyczących skutków finansowych. Przypomniano, że wniosek zawierał szczegółowe analizy kosztów i dochodów związanych z ewentualną zmianą granic. Tczew wskazał m.in., że wraz z nowymi terenami przejmie od gminy nie tylko przychody, ale również koszty związane z utrzymaniem infrastruktury, komunikacji miejskiej, edukacji, pomocy społecznej czy gospodarki komunalnej.

Władze miasta deklarują gotowość do dalszych rozmów i wyjaśnień. Teraz sprawa trafi do kolejnego etapu procedury administracyjnej. Ostateczna decyzja dotycząca granic Tczewa należeć będzie do Rady Ministrów.

Ważne dla tczewskich seniorów

W ostatnim czasie złożone zostały dwa wnioski o dofinansowanie dotyczące seniorów:

„Klubokawiarnia seniora” - seniorzy będą mieli możliwość bezpłatnego uczestniczenia w ośmiu comiesięcznych spotkaniach warsztatowo-edukacyjnych (np. warsztaty rękodzieła, zajęcia muzyczne, wokalne, spotkanie na temat bezpieczeństwa osób starszych w ich miejscu zamieszkania poprzez edukację i doposażenie mieszkań w systemy wczesnego ostrzegania-czujniki).

Wniosek został złożony w ramach programu „Pomorskie Rady Seniorów 2026”. Całkowity koszt zadania to

DYŻURY I BEZPOŚREDNI KONTAKT Z SENIORAMI

W Ośrodku Klubie Seniora przy ul. Niepodległości wprowadzono regularne dyżury członków Rady Seniorów, odbywające się w godzinach **9:00–11:00**. Spotkania mają na celu zbieranie opinii, potrzeb oraz problemów środowiska senioralnego, a także umożliwienie bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami Rady.

Dodatkowo seniorzy mogą korzystać z kontaktu telefonicznego pod numerem **58 531 30 35** dostępnego od poniedziałku do piątku w godzinach **9:00–11:00**, z wyłączeniem wtorków.

Numer służby do zgłaszania bieżących spraw, uzyskiwania informacji oraz umawiania indywidualnych spotkań.

SAHORZĄD
WOJEWÓDZTWA
POMORSKIEGO

Rada Seniorów
Gminy Miejskiej Tczew

Gmina Miejska
TCZEW

Wspieramy seniorów!

20 000 zł, w tym: 10 000 zł - pomoc finansowa ze strony Urzędu Marszałkowskiego Woj. Pomorskiego, 10 000 zł to środki własne. Projekt będzie realizowany przez Radę Seniorów.

Rada Seniorów zaprasza na pierwsze spotkanie w ramach Klubokawiarni Seniora, które

odbędzie się 28 maja w CKiS o godz. 14.00.

W programie:

- ćwiczenia ruchowe na krzesłkach
- zajęcia prowadzone przez fizjoterapeutę
- kawa, poczęstunek
- możliwość integracji i spędzenia czasu w miłej atmosferze.

„Zatańczmy razem - potańcówka dla seniorów”

- staramy się również o rządowe dofinansowanie w ramach konkursu *na rzecz Osób Starszych „Aktywni Seniorzy – ASY”* (wniosek złożony 29.04.2026 r.). W ramach zadania *„Zatańczmy Razem - integracyjna potańcówka dla seniorów”* planowane jest zorganizowanie 4 potańcówek w różnych dzielnicach Tczewa. Łączny koszt realizacji zadania to 25 000 zł (w tym: 20 000 zł z wnioskowanej dotacji oraz 5 000 zł ze środków własnych). Wyniki konkursu zostaną ogłoszone do 01.06.2026 r.

XXVII sesja Rady Miejskiej w Tczewie - 28 maja o godz. 10.00

Porządek obrad

I. Część pierwsza:

1. Otwarcie sesji i powitanie gości.
2. Sprawdzenie obecności radnych.
3. Przedstawienie proponowanego porządku obrad sesji.
4. Przyjęcie protokołu z sesji Rady Miejskiej w Tczewie z 23 kwietnia 2026 r.
5. Informacja z działalności Prezydenta Miasta Tczewa za maj 2026 r.
6. Informacja z interpelacji zgłoszonych przez radnych w okresie od 23 kwietnia do 27 maja 2026 r.

II. Część druga

7. Ocena z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w mieście Tczewie za 2025 rok.
8. Sprawozdanie z realizacji Programu Współpracy Gminy Miejskiej Tczew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2025 roku.
9. Raport z wykonania i efektów realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii za rok 2025.
10. Informacja o bieżącym utrzymaniu zieleni na terenie miasta.
11. Informacja o stanie bezpieczeństwa na terenie miasta Tczewa.
12. Podjęcie uchwał w sprawie:
 - 12.1 wprowadzenia regulaminu korzystania z placów zabaw zlokalizowanych na terenie miasta Tczewa,
 - 12.2 wprowadzenia regulaminu korzystania z parkingu wielopoziomowego zlokalizowanego w budynku przy ul. Dworcowej w Tczewie,
 - 12.3 wprowadzenia regulaminu korzystania z publicznych toalet na terenie miasta Tczewa,
 - 12.4 zmiany uchwały dotyczącej szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz za specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania, a także szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu rozliczania i wykonywania takich usług,
 - 12.5 zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia zasad odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach wspomaganych oraz zwrotu wydatków za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia,
 - 12.6 zmiany uchwały dotyczącej zasad zwrotu wydatków na pomoc rzeczową, zasiłki okresowe, zasiłki celowe i pokrycie kosztów pogrzebu,
 - 12.7 wyrażenia zgody na zawarcie w trybie bezprzetargowym umów dzierżaw nieruchomości gruntowych stanowiących własność Gminy Miejskiej Tczew na zagospodarowanie zielenią, udostępnienia gruntu pod działalność składową, utrzymania kontenerowej centrali telefonicznej, utrzymania istniejącej wiaty śmietnikowej,
 - 12.8 wyrażenia zgody na zawarcie w trybie bezprzetargowym umowy dzierżawy nieruchomości, stanowiącej własność Gminy Miejskiej Tczew, z przeznaczeniem na prowadzenie elektrowni gazowej,
 - 12.9 maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Miejskiej Tczew,
 - 12.10 zmian w budżecie miasta Tczewa na 2026 rok,
 - 12.11 zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Tczewa na lata 2026-2044.
13. Zgłaszanie interpelacji, zapytań i wniosków.
14. Wolne wnioski, informacje oraz oświadczenia (podziękowania, życzenia itp.).

Uczciliśmy bohaterów Monte Cassino

18 maja Tczewianie uczcili 82. rocznicę zakończenia bitwy pod Monte Cassino.

W Parku Kopernika, przy obelisku bitew II wojny światowej, zebrali się kombatanci, samorządowcy, przedstawiciele służb mundurowych, instytucji, organizacji, stowarzyszeń, młodzież szkolna, harcerze, mieszkańcy Tczewa.

Tczewianie uczcili bohaterów jednej z najkrwawszych bitew II wojny światowej, w której brali udział żołnierze II Korpusu Polskiego, dowodzonego przez generała Władysława Andersa. W walkach o Monte Cassino zginęło ok. 1000 polskich żołnierzy, 3000 zostało rannych, a ponad 300 zaginęło. Wśród walczących byli też mieszkańcy Tczewa.

Rys historyczny przedstawił dr historii **Michał Kargul**. Usłyszeliśmy też słynne „Czerwone maki pod Monte Cassino” w wykonaniu Kociewskiej Orkiestry Dętej TORPEDA.

Przy obelisku złożono kwiaty i zapalono znicze.

Organizatorem uroczystości był prezydent Tczewa **Łukasz Brządkowski** oraz Fabryka Sztuk.

M.M.

Tablica IPN informuje o tragicznych wydarzeniach z 1945 r.

8 maja, przy mogile żołnierzy radzieckich oficjalnie zaprezentowaliśmy nową tablicę edukacyjną.

Dzięki zaangażowaniu Instytutu Pamięci Narodowej oraz głosem lokalnych patriotów – mieszkańców i turyści mogą teraz poznać pełny i prawdziwy, często tragiczny opis wydarzeń z 1945 roku, które miały miejsce w naszym mieście. Na tablicy znajdują się informacje o obronie Tczewa, skutkach sowieckich nalotów oraz o losach Tczewian, którzy doświadczyli agresji i wywożenia w głąb ZSRR.

W wydarzeniu wzięli udział m.in.:

- **Joanna Sulej-Piskorz**, z-ca dyr. Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN

- **dr Marek Szymaniak**, dyrektor gdańskiego oddziału

- **Andrzej Gockowski**, wiceprezydent Tczewa

- **Joanna Ody**, sekretarz miasta.

Po oficjalnej części i odsłonięciu tablicy, delegacje IPN-u oraz samorządu naszego miasta, przeszły na cmentarz przy ul. 30 Stycznia. Tam, w ciszy oraz zadumie, złożono kwiaty przy grobie Polaków poległych za ojczyznę.

Szafa Serc 2.0 pomaga na co dzień

Miejsce, w którym rzeczy mają drugie życie, a pomoc dzieje się po cichu. Nie wszystko trzeba robić wielkimi słowami. Czasem wystarczy zwykły gest – oddać niepotrzebne ubrania, kupić coś dla siebie, zajrzeć z ciekawości. Właśnie na takich małych działaniach opiera się Szafa Serc 2.0.

To sklep charytatywny prowadzony przez Stowarzyszenie Prosto z Serca, które od 5 lat działa na rzecz lokalnej społeczności. Nowy lokal to drugi sklep, ale ta sama idea – pomagać w sposób prosty i dostępny dla każdego.

Na wieszakach wiszą ubrania, które ktoś kiedyś wybrał dla siebie. Dziś trafiają do kolejnych osób. Jedne rzeczy przychodzą jako dar, inne są nowe, outletowe. Wszystkie mają wspólny cel – pomóc.

Dochód ze sprzedaży przeznaczany jest na wsparcie osób potrzebujących.

Za ladą nie stoją anonimowi sprzedawcy. To ludzie, którzy wkładają w to miejsce swój czas i energię. – Najbardziej cieszy nas to, kiedy ktoś wraca. Mówi, że było miło, że coś znalazł, że przyniósł kolejne rzeczy. Wtedy wiemy, że to ma sens.

Szafa Serc 2.0 to nie tylko sklep. To przestrzeń, w której spotykają się różne historie. Ktoś coś oddaje, ktoś coś znajduje, ktoś wychodzi z uśmiechem. Bez wielkich deklaracji, bez rozgłosu.

Sklep znajduje się na targowisku Manhattan, w hali nr 1, box 29. Jest otwarty dla wszystkich, którzy chcą zajrzeć, poszukać czegoś dla siebie albo zostawić coś po sobie.

Bo czasem pomoc zaczyna się od najprostszych rzeczy.

Lucyna Gwizdalska
Prezes Stowarzyszenia
Prosto z Serca

Grupy Rodzinne Al-Anon
Siła i nadzieja dla rodzin i przyjaciół alkoholików

Czy widzisz co alkohol robi z bliską Ci osobą? Czy wiesz, że wpływa też na Twoje zachowanie? Czy chcesz to zmienić w swoim życiu? Szukasz wsparcia. Przyjdź.

Al -anon „Nowe życie « Tczew. ul. Elizy Orzeszkowej 6
w każdy czwartek o godz.17.00, tel. 736 622 202

Straż Miejska w kwietniu 2026 r.

W kwietniu 2026 r. tczewska Straż Miejska odnotowała 683 interwencje, w tym 313 zgłoszonych przez mieszkańców i przedstawicieli instytucji, 370 – pozostałych, w tym zgłoszonych przez dyżurnych Komenady Powiatowej Policji w Tczewie, operatorów i interwencji własnych strażników.

- Dzielnicy strażnicy miejscy działający na osiedlach Suchostrzygi i Bajkowym podjęli 86 interwencji własnych oraz 68 zleconych (przez administrację i mieszkańców osiedli, dyżurnych SM), nałożyli 57 mandatów karnych na łącz-

ną kwotę 5550 zł, wystawili 56 wezwań dla sprawców wykroczeń drogowych, 20 osób pouczyli.

Na Os. Garnuszewskiego i Zatorzu dzielnicowi podjęli 54 interwencje własne oraz 113 zleconych, nałożyli 40 mandatów karnych na łączną kwotę 4050 zł, wystawili 37 wezwań dla sprawców wykroczeń drogowych, 23 osoby pouczyli.

Na Starym Mieście i Czyżykowie dzielnicowi podjęli 2 interwencje własne oraz 29 zleconych, nałożyli 3 mandaty karne na łączną kwotę 300 zł, wystawili 2 wezwania dla

sprawców wykroczeń drogowych, 1 osobę pouczyli.

Interwencje dzielnicowych dotyczą głównie spraw porządkowych, spożywania alkoholu w miejscach publicznych, wykroczeń drogowych.

- Eko-patrol Straży Miejskiej przeprowadził 2 interwencje własne i 29 zleconych. Wystawił 3 mandaty karne na łączną kwotę 300 zł oraz 2 wezwania dla sprawców wykroczeń. Pucowano 1 osobę, sporządzono 2 wnioski o ukaranie do sądu, przeprowadzono 41 kontroli miejsc zagrożonych.

- Przeprowadzono kontrole przestrzegania ustawy o czystości i porządku w gminach. Przeprowadzono 14 interwencji, nałożono 3 mandaty karne, 1 osobę pouczone.

- Przeprowadzono 30 interwencji dotyczących egzekwowania od właścicieli psów przepisów dotyczących wyprowadzania czworonogów i sprzątania po nich. Nałożono 8 mandatów karnych na łączną kwotę 3200 zł, 3 osoby pouczone.

Plan B-ezpieczeństwo - razem uczyliśmy się reagować

OBRONA CYWILNA

Praktyczny poradnik bezpieczeństwa dla mieszkańców miasta Tczewa – CZĘŚĆ VI

„Nie mogę się dodzwonić...” O tym, jak brak kontaktu potrafi wywołać większy strach niż samo zagrożenie

Słowem wstępu

Jeszcze do niedawna brak zasięgu w telefonie oznaczał chwilową niedogodność. Dziś dla wielu ludzi staje się źródłem stresu, niepokoju, a czasem nawet paniki. Żyjemy w świecie nieustannej łączności — przyzwyczailiśmy się, że zawsze możemy zadzwonić, napisać wiadomość, sprawdzić lokalizację bliskich czy w kilka sekund znaleźć potrzebne informacje. Dlatego moment, w którym nagle tracimy kontakt ze światem, działa na nas znacznie silniej, niż chcielibyśmy przyznać. Telefon stał się nie tylko narzędziem komunikacji, ale także symbolem bezpieczeństwa i kontroli nad codziennością.

Brak Internetu, przeciążona sieć komórkowa czy niemożność dodzwonienia się do rodziny nie są już wyłącznie scenariuszem z filmów katastroficznych. Takie sytuacje mogą wystąpić podczas gwałtownych zjawisk pogodowych, awarii infrastruktury, działań militarnych, ale również w czasie dużych wydarzeń masowych, koncertów, imprez miejskich czy zwykłego przeciążenia sieci w zatłoczonych miejscach.

Dlatego moment, w którym nagle tracimy zasięg, Internet lub możliwość kontaktu z rodziną, działa na nas znacznie silniej, niż chcielibyśmy przyznać. Cisza w telefonie wywołuje dziś większy niepokój niż wiele realnych zagrożeń. Nasz umysł natychmiast zaczyna szukać odpowiedzi i tworzyć scenariusze — często te najgorsze.

W takich chwilach bardzo szybko okazuje się, jak mocno nasze poczucie bezpieczeństwa uzależnione jest od technologii. Jeszcze szybciej wychodzi na jaw coś innego — czy potrafimy zachować spokój, logicznie myśleć i działać bez ciągłego dostępu do informacji.

W sytuacjach kryzysowych strach i chaos informacyjny potrafią rozprzestrzeniać się szybciej niż samo zagrożenie.

Brak kontaktu sprzyja plotkom, dezinformacji i impulsywnym decyzjom. Człowiek pozbawiony informacji bardzo łatwo zaczyna wierzyć w niesprawdzone wiadomości i działać pod wpływem emocji. Być może największym problemem współczesnych kryzysów nie będzie sam brak prądu, Internetu czy zasięgu. Największym problemem może okazać się to, że odzwyczailiśmy się od funkcjonowania bez nich.

Bo współczesny kryzys bardzo często nie zaczyna się od huków syren. Zaczyna się od ciszy w telefonie...

**„Nie ma zasięgu...”
Co dzieje się z człowiekiem, gdy nagle traci kontakt ze światem?**

Jeszcze kilka lat temu brak Internetu był jedynie irytacją. Dziś dla wielu osób staje się źródłem realnego lęku. Wystarczy kilka minut bez zasięgu, by pojawiło się napięcie. Odruchowo sprawdzamy telefon. Restartujemy urządzenie. Szukamy sieci. Patrzymy, czy inni też mają problem. Próbuujemy zadzwonić do bliskich. Coraz szybciej. Coraz bardziej nerwowo.

A potem pojawia się myśl, która uruchamia lawinę emocji: „Co jeśli coś się stało?”

Telefon stał się dla współczesnego człowieka czymś znacznie więcej niż urządzeniem. To nasze źródło informacji, kontaktu, bezpieczeństwa i poczucia kontroli nad rzeczywistością. Dlatego moment, w którym nagle tracimy możliwość komunikacji, potrafi wywołać panikę szybciej niż sama sytuacja kryzysowa.

I co ważne — nie musi to oznaczać wojny czy katastrofy.

Brak zasięgu to nie tylko scenariusz wojenny

Większość ludzi wyobraża sobie brak łączności jako efekt działań militarnych lub wielkiej katastrofy. Tymczasem problemy z komunikacją mogą pojawić się także w codziennych sytuacjach.

Do przeciążenia sieci dochodzi podczas: dużych koncertów, imprez masowych, meczów, wydarzeń miejskich, awarii energetycznych, gwałtownych burz i wichur, pożarów infrastruktury technicznej, wypadków komunikacyjnych, przeciążenia nadajników w gęstej zabudowie.

Wystarczy kilka tysięcy osób próbujących jednocześnie zadzwonić lub wysłać wiadomość, aby sieć komórkowa przestała działać prawidłowo. Służby ratunkowe od lat zwracają uwagę, że podczas dużych

zdarzeń kryzysowych mieszkańcy masowo wykonują połączenia „na wszelki wypadek”. W efekcie przeciążeniu ulegają systemy telekomunikacyjne, a dodzwonienie się do bliskich lub numerów alarmowych staje się trudniejsze, a nawet niemożliwe. W praktyce brak kontaktu może pojawić się szybciej, niż większości ludzi się wydaje..

Najgroźniejsza jest niepewność

Wyobraźmy sobie sytuację. Dziecko jest jeszcze w szkole. Jedna osoba z rodziny wraca z pracy.

Ktoś utknął w korku. W mieście nagle przestaje działać sieć komórkowa. Nie można zadzwonić. Nie działa Internet. Komunikatory milczą. Każdy mówi o innym powodzie braku kontaktu...

I właśnie wtedy zaczyna się coś znacznie groźniejszego niż sama awaria — niepewność.

Psychologowie zajmujący się zachowaniami ludzi podczas katastrof podkreślają, że człowiek dużo gorzej znosi brak informacji niż samo zagrożenie. Nasz mózg natychmiast zaczyna tworzyć scenariusze. Najczęściej te najgorsze.

To dlatego podczas kryzysów

tak szybko pojawiają się panika, chaos, agresja, dezinformacja, impulsywne decyzje. Brak

reaguje spokojniej niż dziecko pozostawione bez żadnych ustaleń.

Warto wcześniej ustalić:

- gdzie spotykamy się, gdy telefony nie działają,
- kto odbiera dzieci,
- jakie miejsce traktujemy jako punkt awaryjny,
- do jakiej osoby spoza miasta próbujemy się kontaktować,
- co robimy, jeśli nie możemy wrócić do domu.

kontakty z bliskimi powoduje ogromne napięcie emocjonalne, które utrudnia racjonalne myślenie.

Dlaczego warto mieć rodzinny plan kontaktowy?

Poradniki bezpieczeństwa i ochrony ludności od lat wskazują jedną bardzo ważną zasadę:

Najlepszy moment na przygotowanie planu działania jest wtedy, gdy wszystko działa normalnie.

Większość rodzin nigdy nie rozmawia o tym, co zrobić w przypadku utraty łączności. A przecież kilka prostych ustaleń może ograniczyć chaos i stres.

Służby ratunkowe podkreślają, że wcześniej ustalone procedury rodzinne znacząco zmniejszają panikę podczas sytuacji kryzysowych. Dziecko, które wie: „Jeśli nie działa telefon, idę do babci” lub „Spotykamy się pod szkołą o określonej godzinie”

Dzieci i seniorzy są najbardziej narażeni

Podczas kryzysów szczególnie zagrożone są osoby, które mogą mieć trudność z oceną sytuacji. Wiele dzieci doskonale obsługuje aplikacje i media społecznościowe, ale:

- nie zna numerów telefonów na pamięć,
- nie wie, gdzie szukać pomocy,
- nie rozumie mechanizmów dezinformacji,
- reaguje emocjonalnie na chaos wokół siebie.

Podobnie seniorzy. Dla wielu osób starszych brak telefonu czy Internetu oznacza całkowite odcięcie od informacji. To rodzi ogromny stres i poczucie zagubienia. Dlatego w sytuacjach kryzysowych ogromne znaczenie ma zwykła sąsiadka odpowiedzialność. Czasami bezpieczeństwo zaczyna się od prostego pytania: „Czy wszystko u Państwa w porządku?”

Nie dzwoń bez potrzeby – sieć może być przeciążona

To jedna z najważniejszych zasad podkreślanych przez służby ratunkowe.

Podczas dużych awarii lub zdarzeń kryzysowych należy ograniczać wykonywanie zbędnych połączeń. Sieci komórkowe mają określoną przepustowość. Im więcej osób próbuje jednocześnie dzwonić, tym większe ryzyko przeciążenia systemu.

Dlatego eksperci zalecają:

- zamiast wielokrotnych połączeń wysłać krótką wiadomość SMS,
- ograniczyć korzystanie z Internetu mobilnego,
- nie obciążać sieci przesyłaniem filmów i zdjęć,
- zachować energię baterii telefonu.

W sytuacjach kryzysowych SMS często dociera szybciej niż połączenie głosowe, ponieważ wymaga mniejszego obciążenia sieci.

Dezinformacja rozprzestrzenia się szybciej niż zagrożenie

Brak informacji tworzy idealne warunki dla plotek.

Ktoś „coś słyszał”.

Ktoś „zna osobę, która pracuje w służbach”.

Ktoś wrzuca stare zdjęcie i podpisuje je jako aktualne wydarzenie.

W ciągu kilku minut fałszywa informacja może dotrzeć do tysięcy mieszkańców.

Służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo regularnie podkreślają, że podczas sytuacji kryzysowych należy korzystać wyłącznie z oficjalnych źródeł informacji komunikatów miasta, służb ratunkowych, RCB, policji, straży pożarnej, oficjalnych stron instytucji.

Udostępnianie niesprawdzonych informacji może wywołać realną panikę. A panika podczas kryzysu potrafi być równie niebezpieczna jak samo zagrożenie.

Jak zachować się podczas braku łączności?

Eksperti od bezpieczeństwa i ratownictwa wskazują kilka podstawowych zasad:

Współczesne bezpieczeństwo zaczyna się od relacji między ludźmi

W analizie zachowań społecznych w sytuacjach nagłego braku łączności coraz częściej podkreśla się zjawisko tzw. „uzależnienia informacyjnego”. Oznacza ono nie tylko potrzebę stałego dostępu do danych, ale również emocjonalne przywiązanie do natychmiastowej reakcji otoczenia. W praktyce nawet kilkuminutowy brak odpowiedzi z drugiej strony może być interpretowany jako sygnał zagrożenia, co znacząco podnosi poziom stresu i wpływa na decyzje podejmowane pod presją.

Warto również zauważyć, że współczesne systemy komunikacji, mimo swojej zaawansowanej technologii, nie są odporne na tzw. efekt kaskadowy. Oznacza to, że pojedyncze zakłócenie (np. awaria nadajnika lub przeciążenie sieci w jednym obszarze) może szybko rozprzestrzenić się na większy teren, szczególnie w godzinach szczytu lub podczas wydarzeń masowych. W takich warunkach nawet krótkotrwałe przerwy w łączności mogą obejmować tysiące użytkowników jednocześnie.

Z punktu widzenia psychologii kryzysu istotnym elementem jest także tzw. „efekt pustki informacyjnej”. W sytuacji braku

1. **Zachowaj spokój** - pierwsze minuty mają ogromne znaczenie. Panika prowadzi do złych decyzji.
2. **Nie przemieszczaj się bez potrzeby** - masowe przemieszczanie się ludzi może powodować dodatkowy chaos komunikacyjny.
3. **Korzystaj z radia i oficjalnych komunikatów** - tradycyjne radio nadal pozostaje jednym z najważniejszych źródeł informacji podczas awarii.
4. **Oszczędzaj baterię telefonu** - wyłącz niepotrzebne aplikacje, zmniejsz jasność ekranu, używaj telefonu tylko do najważniejszych działań.
5. **Miej zapisane ważne numery** - nie polegaj wyłącznie na książce kontaktów w telefonie.
6. **Ustal wcześniej plan rodzinny** - to jedna z najskuteczniejszych metod ograniczania chaosu.

danych ludzie nie tylko zaczynają spekulować, ale również mają tendencję do wzajemnego wzmocnienia niepewności. Jedną niepotwierdzoną informacją, przekazywana w grupie społecznej, może szybko zostać uznana za fakt, jeśli nie pojawi się szybka i wiarygodna komunikacja oficjalna.

Dodatkowym czynnikiem zwiększającym ryzyko chaosu jest utrata orientacji przestrzennej i organizacyjnej. W sytuacji braku dostępu do map, aplikacji lokalizacyjnych czy komunikatorów, ludzie częściej przemieszczają się impulsywnie, próbując „na własną rękę” znaleźć bliskich lub bezpieczne miejsce. Takie działania, choć naturalne, mogą prowadzić do zagęszczenia ruchu w określonych punktach miasta i utrudniać pracę służb.

W kontekście zarządzania

krzysowego coraz większą rolę odgrywa także odporność społeczna, rozumiana jako zdolność mieszkańców do samodzielnego funkcjonowania przez określony czas bez wsparcia technologicznego. Obejmuje ona zarówno umiejętność podejmowania decyzji w warunkach ograniczonej informacji, jak i zdolność do współpracy w najbliższym otoczeniu – w rodzinie, sąsiedztwie czy miejscu pracy.

Istotnym uzupełnieniem systemu bezpieczeństwa są również alternatywne kanały komunikacji, takie jak komunikaty radiowe, lokalne systemy ostrzegania czy tablice informacyjne w przestrzeni publicznej. Ich rola wzrasta szczególnie wtedy, gdy standardowe sieci komórkowe przestają być dostępne lub stają się niewiarygodne.

W takich sytuacjach kluczowe znaczenie ma umiejętność szybkiego przełączenia się na źródła o potwierdzonej wiarygodności.

Wreszcie, doświadczenia wielu krajów pokazują, że najskuteczniejszym elementem systemu odporności kryzysowej nie są wyłącznie rozwiązania technologiczne, ale połączenie infrastruktury z przygotowaniem społecznym. Oznacza to, że nawet najbardziej zaawansowane systemy ostrzegania nie zastąpią podstawowej wiedzy mieszkańców o tym, jak reagować w sytuacji nagłej utraty łączności i jak ograniczać eskalację paniki.

Być może największym problemem współczesnych kryzysów nie będzie sam brak prądu, Internetu czy zasięgu. Największym problemem może okazać się to, że odzwyczailiśmy się

od funkcjonowania bez nich. Przez lata przyzwyczailiśmy się, że zawsze możemy do kogoś zadzwonić, sprawdzić mapę, przeczytać wiadomości, natychmiast skontaktować się z rodziną. A przecież bezpieczeństwo miasta nie powinno opierać się wyłącznie na jednej kresce zasięgu w telefonie. Powinno opierać się także na wzajemnym zaufaniu, przygotowaniu, odpowiedzialności, spokojnym reagowaniu, relacjach między ludźmi. Bo w sytuacji kryzysowej najcenniejszą technologią nadal pozostaje człowiek, który potrafi zachować rozsądek i pomóc drugiemu człowiekowi.

Opracowała:

Natalia Mrozińska-Kucharek
Kierownik Biura Bezpieczeństwa
i Zarządzania Kryzysowego
w Tczewie

Odwaga w centrum. Tczew gościł

Przez dwa dni Tczew stał się miejscem, w którym środowisko liderów bibliotek mówiło jednym głosem o odwadze, lecz także uczyli się jej w praktyce: w atmosferze szczerości, wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia. To właśnie tutaj odbyło się 7. Forum dyrektorek i dyrektorów bibliotek pod hasłem „Liderka odwagi”, wydarzenie pomysłane jako miejsce refleksji nad tym, jak współczesne biblioteki mogą prowadzić swoje zespoły i społeczności z większą pewnością, uważnością i odpowiedzialnością.

W dniach 16 i 17 kwietnia do Grodu Sambora przyjechało blisko 100 dyrektorek i dyrektorów bibliotek publicznych z całej Polski. Połączyła ich potrzeba rozmowy o tym, co w kierowaniu biblioteką bywa najtrudniejsze: o odwadze w relacjach z organizatorem, o zmianie i jej konsekwencjach, o sytuacjach konfliktowych, które potrafią zachwiać zespołem, oraz o tym, jak zachować spokój i sprawczość w czasach, które nieustannie wystawiają liderów na próbę.

Forum od początku miało być przestrzenią wymiany doświadczeń i wzmacniania liderkich kompetencji, ale z czasem okazało się, że równie ważne jest samo spotkanie i energia, która płynie z rozmów, wspólnego myślenia i bycia razem – mówi **Agnieszka Borkiewicz**, prezeska **Stowarzyszenia Dyrektorek i Dyrektorów Bibliotek INICJATYWY**.

Warsztaty: praktyka odwagi
Pierwszy dzień forum upłynął na intensywnej pracy warsztatowej. W jednej z grup osoby uczestniczące uczyły się, jak mówić przed kamerą naturalnie i bez lęku, a czyniły to pod okiem **Barbary Jackiewicz**, redaktorki naczelnej Radia Tczew i Telewizji TeTka. W innej **Katarzyna Drażkowska**, psycholożka i trenerka, prowadziła rozmowy o odporności psychicznej, równowadze i o tym, jak nie zgubić siebie

w natłoku obowiązków. Trzecia grupa pracowała z **Magdaleną Florczak**, doświadczoną menadżerką oświaty, która od lat kształci kadry zarządzające. Każdy z warsztatów dotykał innego wymiaru odwagi: komunikacyjnej, emocjonalnej i relacyjnej, tworząc pełny obraz kompetencji, których dziś potrzebują liderki i liderzy bibliotek.

Po południu uczestnicy ruszyli w miasto. Spacer Starym Miście, wizyta w Fabryce Sztuk i odkrywanie historii Tczewa stały się naturalnym przedłużeniem rozmów o lokalności, tożsamości i roli kultury w budowaniu wspólnoty. Wieczór w Klubokawiarni Jasna przyniósł z kolei to, czego nie da się zaplanować: swobodną wymianę myśli, śmiech, dygresje i pierwsze podsumowania.

Rozmowy o odwadze
Program drugiego dnia został zbudowany tak, by pokazać odwagę z różnych perspektyw: relacji, misji, zmiany i zespołu. Jednym z najżywiej komentowanych momentów była rozmowa o relacjach z organizatorem, prowadzona przez **Michała Rydzewskiego**, zastępcę dyrektora **Narodowego Centrum Kultury**, z udziałem **Łukasza Brządkowskiego**,

prezydenta Tczewa, oraz **Tomasza Siniewa**, członka zarządu **Stowarzyszenia Dyrektorek i Dyrektorów Bibliotek INICJATYWY** i dyrektora **Łubniańskiego Ośrodka Kultury**.

*Często relacje instytucji z organizatorem wyglądają jak przystanki na linii autobusowej nr 8 w Tczewie. Jest czas, gdy z energią – niczym pociągi na Dworcu PKP – rozpoczynamy wspólną drogę. Przystanek „Jedności Narodu” pokazuje współpracę, ale za zakrętem są postoje „Saperska” i „Saperów”, bo pojawiają się wybuchy, ładunki emocji. Kończy się niemal przewrotem majowym na „Pl. Piłsudskiego, by – nieco poobijanym – dojechać na przystanek „Szpital”. Jednym z ostatnich zatrzymań jest „Bema”, co nie wróży nic dobrego. Jednak nie tak musi to wyglądać! Możliwa jest budująca relacja instytucji z organizatorem, oparta na partnerstwie i wspólnej odpowiedzialności za kulturę. – powiedział w czasie debaty **Tomasz Siniew**.*

Uczestniczki i uczestnicy wysłuchali również wystąpienia **Urszuli Barbary Krawczyk**, prezeski **Fundacji Akademia**

Kobiet Skutecznych, która mówiła o cichej, codziennej odwadze liderki i lidera – tej, która nie polega na wielkich gestach, lecz na konsekwentnym braniu odpowiedzialności za ludzi i kierunek, w jakim zmierza instytucja.

Jedną z nich była dyskusja moderowana przez **Zuzannę Musielak-Rybak**, dyrektorkę Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Pleszewie, w której **Barbara Jackiewicz**, redaktorka naczelna **Radia Tczew** i **Telewizji TeTka**, i **Damian Kruczkowski**, dyrektor **Miejskiej Biblioteki Publicznej w Koninie**, mierzyli się z pytaniem, jak biblioteki mogą pozostać przestrzenią wolności i różnorodności w czasach presji politycznej i sporów światopoglądowych. Z kolei **Marzena Wojnar**, dyrektorka **Gminnej Biblioteki Publicznej w Lubiczu**, poprowadziła rozmowę o sukcesji: o przekazywaniu odpowiedzialności, o zaufaniu i o tym, jak przygotować instytucję na zmianę, która prędkiej czy później nadejdzie. Wzięły w niej udział: **Alicja Brzozowska**, do niedawna dyrektorka **Gminnej Biblioteki Publicznej w Subkowach**,

Środowisko leaderskie bibliotek

foto Sebastian Szulifer

oraz Weronika Chworak, dyrektorka Centrum Kulturalno-Bibliotecznego w Dobrym Mieście. Ostatni panel, moderowany przez Łukasza Krzysztofa Załęskiego, dyrektora Książnicy Pruszkowskiej, dotyczył relacji w zespołach i odwagi potrzebnej do mierzenia się z konfliktami. Joanna Piekarska, kierowniczka Zakładu Edukacji Bibliotekarskiej Biblioteki Narodowej i Justyna Lytvyn, dyrektorka Miejskiej Biblioteki Publicznej w Dziadkowie, mówiły o różnorodności charakterów, emocji i oczekiwań, które potrafią wstrząsnąć nawet

najbardziej stabilną instytucją.

Przyjęcie na siebie roli lidera wymaga odwagi. Ta odwaga to dopiero pierwszy krok, potem trzeba otwartości, uważności i pokory. Umiejętności przyznania się do błędów i przeanalizowania ich. Dla mnie najtrudniejsze było zaakceptowanie odmienności w podejściu do pracy, zaangażowaniu, sposobie funkcjonowania w środowisku pracy i podział ról w zespołach w taki sposób, aby te różnice stały się atutem. Wiele czasu zajęło mi też zrozumienie, że powierzenie wielu obowiązków tym najbardziej zaangażowanym i zdejmowanie odpowiedzialności z po-

zostałych, to nie jest właściwa droga. – podkreśliła Joanna Piekarska.

Cała sesja pokazała, że odwaga w bibliotekach nie jest abstrakcją, lecz realną kompetencją, która decyduje o jakości relacji, stabilności zespołów i kierunku rozwoju instytucji.

Energia, która zostaje na długo

Forum zakończyło się rozmowami kuluarowymi, które – jak podkreślali uczestniczki i uczestnicy – są równie ważne jak część merytoryczna. To właśnie tam rodziły się pomysły, partnerstwa i refleksje, które wykraczają poza ramy dwudniowego wydarzenia.

To ogromny zaszczyt, że jedno z najważniejszych wydarzeń leaderskich w środowisku bibliotek odbyło się właśnie w Tczewie. Temat odwagi nie był przypadkowy. Wyrosł on z realnych potrzeb dy-

rektorek i dyrektorów, którzy każdego dnia mierzą się z odpowiedzialnością za swoje instytucje. Chcieliśmy stworzyć przestrzeń, w której można o tym mówić szczerze, bez patosu, ale z poczuciem wspólnoty. I mam wrażenie, że właśnie to się wydarzyło. – podsumował spotkanie Damian Domański, dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tczewie, wiceprezes Stowarzyszenia Dyrektorów i Dyrektorów Bibliotek INICJATYWY i koordynator wydarzenia.

Warto podkreślić, że organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie Dyrektorów i Dyrektorów Bibliotek INICJATYWY, zaś partnerami: Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Skulteta w Tczewie oraz Miasto Tczew.

(MBP)

7. Forum dyrektorek i dyrektorów bibliotek: Liderka odwagi jest organizowane przez Stowarzyszenie Dyrektorek i Dyrektorów Bibliotek INICJATYWY ze środków Programu Rozwoju Bibliotek. Program Rozwoju Bibliotek to przedsięwzięcie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności prowadzone przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego. W latach 2009–2015 było realizowane w partnerstwie z Fundacją Billa i Melindy Gatesów.

Nowa strefa Open Space w bibliotece w Tczewie

W bibliotece przy ul. Jarosława Dąbrowskiego 6 uruchomiono na poziomie +1 nową przestrzeń coworkingową – Open Space, idealną do pracy samodzielnej i projektowej. Open Space to miejsce wielofunkcyjne, przeznaczone do pracy indywidualnej i zespołowej ze strefą relaksu wśród zieleni, redukującej stres i wpływającej korzystnie na nasze samopoczucie. Przestrzeń została zaprojektowana z myślą o czytelnikach potrzebujących maksymalnego skupienia, nauki lub odpoczynku, a także tych pracujących w grupie. Zaletą infrastruktury naszego pomieszczenia jest dostęp

do prądu, internetu, a wygodne krzesła, pufy i regały na kółkach pozwalają na szybkie dostosowanie przestrzeni do bie-

żących potrzeb użytkowników, cichej pracy, warsztatów, czy miejsca do spotkań przy kawie. Dla osób potrzebujących pełnej

ciszy w czytelnicy dostępne są bezpłatne zatyczki do uszu.

Nowa strefa jest dla Was otwarta w godzinach pracy biblioteki: poniedziałek – piątek 10.00 – 18.00, sobota 8.00 – 15.00. Zapraszamy serdecznie!

Przestrzeń otwarto w ramach odbywającego się w dniach 8-15 maja 23. Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek, zorganizowanego pod hasłem „Biblioteka. Otwierasz. Odkrywasz”.

Jolanta Stachowicz
Miejska Biblioteka Publiczna im.
Aleksandra Skulteta w Tczewie

To była... Naukowa

W drugą sobotę maja Fabryka Sztuk zorganizowała Naukową Noc Muzeów. Na licznych stanowiskach edukacyjnych można było eksperymentować, prowadzić obserwacje, poznać tajemnice Kosmosu i zdobyć wiedzę o nowych technologiach.

Zainteresowaniem cieszyły się pokazy robotów, warsztaty cyjanotypii, mikroskopowania, fluorescencyjne i eksperymenty z wykorzystaniem suchego lodu. Najmłodszy uczestnicy z entuzjazmem budowali własne rakiety, a największe emocje wzbudził moment ich wystrzelenia. Dużo frajdy sprawiły także interaktywne zabawy sprawdzające refleks, zwinność i koordynację wzrokowo-ruchową. Gdy zapadł zmierzch, pod czujnym okiem specjalistów, miały miejsce obserwacje nieba. Nie zabrakło również chętnych do udziału w astronomicznych pokazach odbywających się w mobilnym planetarium. Na tą jedną wyjątkową noc parking Fabryki Sztuk przemienił się w taneczny parkiet za sprawą bardzo popularnego w ostatnim czasie silent disco. Tradycyjnie jednym z punktów programu wydarzenia był spacer z przewodnikiem po niezwykle klimatycznych ulicz-

Noc Muzeów

Fabryka Sztuk
www.fabrykasztuk.tczew.pl

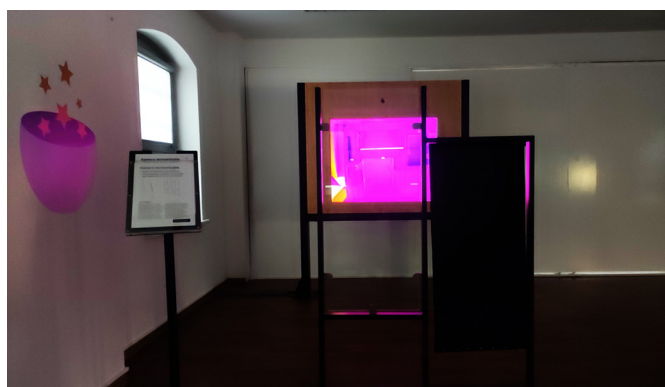
kach Starego Miasta. Prezydent Tczewa **Łukasz Brządkowski** z ogromną pasją opowiadał o naukowcach związanych z miastem oraz ich dokonaniach. Do północy otwarte pozostawały: lokalne centrum nauki SOWA oraz pozostałe wystawy prezentowane w Fabryce Sztuk. Noc Muzeów odbyła się 9 maja również w tczewskich filiach Narodowego Muzeum Morskiego i prywatnym atelier **Jarosława Kukowskiego**.

Fabryka Sztuk składa podziękowania partnerom wydarzenia: Zakładowi Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Zakładowi Usług Komunalnych oraz Bankowi Spółdzielczemu.

(Fabryka Sztuk)

Zapraszamy do Strefy Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności SOWA w Fabryce Sztuk

To inicjatywa Centrum Nauki Kopernik, sfinansowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W strefie czekają interaktywne eksponaty przeznaczone do samodzielnego prowadzenia obserwacji i doświadczeń. Ekspozycje – to stacje doświadczalne, za pomocą których można

wywołać określone zjawiska i w ten sposób odkrywać zasady rządzące światem.

KAMERA TERMOWIZYJNA
Zobaczyć siebie w innych kolorach... i to w dodatku bardzo nienaturalnych. To jest całkiem możliwe, gdy stanemy naprzeciw kamery termowizyjnej i oglądamy swój obraz na monitorze. Przekonujemy się o tym, jak nasze ciało wygląda w podczerwieni. Pamię-

tajmy, że chociaż nie widzimy światła podczerwonego gołym okiem, to nie oznacza, że ono nie istnieje. Wszystkie obiekty „świecą”, a ich kolor i intensywność zależą od temperatury. Nazywa się to promieniowaniem termiczne. Czerwony kolor oznacza najcieplejsze miejsca, a ciemnoniebieski – naj-

zimniejsze. Im wyższa temperatura, tym większa intensywność promieniowania. Powstały obraz przedstawia pomiar temperatury względny, czyli nie posiada liczbowej skali temperatury, a opiera się na różnicach w ciepłocie rejestrowanych obiektów.

Zainteresowany? Zajrzyj do SOWY!

SOWA

Fabryka Sztuk
ul. 30 Stycznia 4
poniedziałek-piątek 9.00-18.00
sobota, niedziela i święta godz. 10.00-18.00
ostatnie wejście godzinę przed zamknięciem
wstęp bezpłatny

Inicjatywa „SOWA – Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności” finansowana jest w ramach dotacji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, na podstawie umowy Nr 1/CNK-SOWA/2021 z dnia 2 marca 2021r. w sprawie uruchomienia przez Centrum Nauki Kopernik 50 lokalnych Stref Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności (SOWA) w latach 2021-2028.

Seniorzy świętowali jubileusze małżeńskie

20 maja w Urzędzie Stanu Cywilnego w Tczewie odbyła się wzruszająca uroczystość, podczas której 12 par świętowało imponujące jubileusze 50-, 55- i 60-lecia pożycia małżeńskiego. To wyjątkowe wydarzenie zgromadziło nie tylko dostojnych jubilatów, ale również ich rodziny i przyjaciół, którzy wspólnie celebrowali dekady miłości, oddania i wspólnych doświadczeń.

Z seniorami spotkał się prezydent miasta, Łukasz Brządkowski, który osobiście złożył gratulacje i wyraził uznania. – Jestem pełen podziwu dla tak znamienitych jubileuszy. Dziękuję za to, że przez wiele lat tworzyliście Państwo nasze miasto. Serdecznie wszystkim Państwu gratuluję i życzę dużo zdrowia oraz kolejnych pięknych rocznic – powiedział podczas uroczystości. Jubilaci otrzymali kwiaty, upominki oraz serdeczne życzenia od władz miasta.

O muzyczną oprawę wydarzenia zadbała Agata Sowa.

60-lecie pożycia małżeńskiego obchodzili:

- Magdalena i Konrad Gawrońscy
- Barbara i Edward Kosińscy
- Helena i Bogdan Wiśniewscy.

55-lecie pożycia małżeńskiego obchodzili:

- Irena i Witold Balcerowiczowie
- Irena i Sławomir Gorący
- Henryka i Zdzisław Hejnowscy
- Teresa i Antoni Kowalscy
- Gabriela i Janusz Literscy
- Barbara i Jerzy Schulzowie
- Stefania i Franciszek Szczepańscy
- Maria i Edmund Trochowscy

50-lecie pożycia małżeńskiego świętowali:

- Alina i Kazimierz Dembkowie.

JUBILEUSZ MAŁŻEŃSKI

RAZEM 50 LAT I WIECEJ

Zgłoś się do Urzędu Stanu Cywilnego, kontakt:

osobisty (pok. 13, parter)
lub telefoniczny (58 77 59 452)

Magdalena i Konrad Gawrońscy

Barbara i Edward Kosińscy

Helena i Bogdan Wiśniewscy

Irena i Witold Balcerowiczowie

Irena i Sławomir Gorący

Henryka i Zdzisław Hejnowscy

Teresa i Antoni Kowalscy

Gabriela i Janusz Literscy

Barbara i Jerzy Schulzowie

Konrad Gawroński

Maria i Edmund Trochowsky

Alina Dembek

Polski Związek Żeglarski powstał w Tczewie

Dzieje Tczewa, w którym znajduje się wiele cennych zabytków, w tym słynne mosty, fara i wiatrak, obfitują w różne niezwykle wydarzenia. Można odnieść jednak wrażenie że niektóre z nich wciąż pozostają szerzej nieznanymi. Jedną z takich historii jest niewątpliwie powstanie Polskiego Związku Żeglarskiego właśnie w Tczewie.

Początki polskiego żeglarstwa należy wiązać z okresem zaborów, choć miało ono wówczas charakter głównie indywidualny i elitarny. Przykładem był jacht „Litwa” hrabiego Ignacego Karola Milewskiego pływający pod banderą austro-węgierską. W okresie 1895-1914 szkoliło się na nim wielu Polaków, w tym Józef R. Klejnot-Turski, postać istotna z punktu widzenia naszego tematu. Pasjonaci sportów wodnych starali się też grupować. Przykładowo w 1878 r. powstało Warszawskie Towarzystwo Wioślarskie.

Co oczywiste, zmiany mogły nadejść po odzyskaniu niepodległości, trudne warunki porozbiorowe nie sprzyjały jednak szybkiemu rozwojowi dyscypliny. Z początku wytwórców sprzętu było niewiele. Najważniejszym był działający w stolicy warsztat szkutniczy Edwarda Bryzemejstera. W 1918 r. powstała Sekcja Żeglarska Akademickiego Związku Sportowego w Warszawie, a rok później Wojskowy Klub Wioślarski tamże. Działano i w innych miejscach. 16 marca 1922 r. w Chojnicach nad Jeziorem Charzykowskim zawiązano Towarzystwo Sportów Wodnych które można uznać za pierwszy klub żeglarski. Na jego czele stanął F. Berendt. Po roku stał on Klubem Żeglarskim Chojnice. Z kolei w Gdańsku działał Klub Wioślarski z siedzibą na Haku Polskim.

Istotną rolę w rozwoju polskiego żeglarstwa odegrał również

**KLEJNOT (Klejnot-Turski)
Józef Robert (1889-1958)
kapitan rezerwy
artylerii, wykładowca
Szkoły Morskiej
w Tczewie, publicysta
i działacz morski,
obronca Gdyni
w 1939 roku**

Tczew, gdzie w latach 1920-1930 działała Szkoła Morska. Jej pierwszym dyrektorem był por. mar. Antoni Garnuszewski. Znakomita kadra dydaktyczna szkoliła uczniów na rzece Wiśle. Stąd wywodzili się późniejsi kapitanowie żaglowca „Lwów”, pierwszej pełnomorskiej jednostki szkolnej II Rzeczypospolitej. Jednym z wykładowców szkolnych był Józef R. Klejnot-Turski. To właśnie z jego inicjatywy 27 lipca 1922 r. założono Pierwszy Polski Klub Yachtowy w Gdańsku. On też redagował „Żeglarza Polskiego”, jedno z pierwszych czasopism poświęconych żeglarstwu w kraju. Jego administracja znajdowała się przy ul. Hallera 17.

Powróćmy jednak do ruchu żeglarskiego. W 1923 r. we wspomnianym Wojskowym Klubie Wioślarskim w Warszawie założono Sekcję Żeglarską. Dwa lata później przemianowano go na Wojskowy Klub Sportów Wodnych.

Żeglarstwo rozwijało się zatem powoli, ale systematycznie. Na tym etapie działacze szczególnie pragnęli udziału w VIII Olimpiadzie w Paryżu. Był to jeden z impulsów do założenia Polskiego Związku Żeglarskiego. Do spotkania założycielskiego doszło 11 maja 1924 r. właśnie w murach Szkoły Morskiej w Tczewie, w auli

przy dzisiejszej ul. 30 Stycznia. Uczestniczyły w nim cztery kluby wodniackie: Pierwszy Polski Klub Yachtowy w Gdańsku, Klub Żeglarski Chojnice, Sekcja Żeglarska Wojskowego Klubu Wioślarskiego w Warszawie i Sekcja Żeglarska Akademickiego Związku Sportowego tamże. Na prezesa związku został wybrany Józef Klejnot-Turski. Na zjeździe w Tczewie postanowiono że eliminacje przedolimpijskie odbędą się w Chojnicach. Stało się to już w czerwcu 1924 r. i wygrał je Edward Bryzemejster. Był on zatem pierwszym żeglarzem startującym w polskich barwach na olimpiadzie. Niestety, organizatorzy olimpiady nie zachowali reguł fair play i tym głównie należy tłumaczyć nieudany jego udział w tych zawodach (odpadł w eliminacjach). Zdaniem dr. Polakiewicza opisującego tę olimpiadę: „W takich anormalnych warunkach jest rzeczą obojętną, które z dalszych miejsc zajął inż. Bryzemejster, bo i tak nie odpowiada ono właściwej umiejętności żeglarskiej polskiego zawodnika”. Żeglarstwo rozwijało się jednak pomyślnie. 10 grudnia 1924 r. 25 znanych działaczy żeglarskich postanowiło założyć Yacht Klub Polski, nastawiony na żeglarstwo morskie. Ko-

mandorem silnego klubu został gen. Mariusz Zaruski. W 1926 r. żeglarstwo sportowe w Polsce dzielono na trzy kategorie: rzeczne (w Warszawie, Bydgoszczy, Toruniu, Połocku, Wilnie, Poznaniu), jeziorne (przede wszystkim na Jeziorze Charzykowskim) i morskie (głównie w Gdańsku). Uprawiano je na wszelaki sposób. Było żeglarstwo klubowe, amatorskie, wojskowe, akademickie, harcerskie i szkolne. 27 listopada 1926 r. nowym prezesem Polskiego Związku Żeglarskiego w miejsce Józefa Klejnot-Turskiego został inny uznany działacz żeglarski, ceniony warszawski bankowiec Ludwik Szwykowski. Warto wiedzieć, że w tym czasie w Tczewie dotychczasowy port rzeczny stał się rzeczno-morskim. Rzecz jasna trudno opisać w krótkim tekście cały wkład Tczewa w sprawę rzeczno-morskie kraju, warto je jednak badać i popularyzować.

Krzysztof Filip

Dział Historii Miasta
Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Tczewie

Fot. Józef Robert Klejnot-Turski. Wycinki z „Kroniki Ziemi Tczewskiej” Józefa Dylkiewicza, zbiory Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tczewie.

„Bogu na chwałę, ludziom na ratunek” - 130 lat tczewskiej OSP

Ochotnicza Straż Pożarna w Tczewie obchodzi 130-lecie. Z tej okazji odbyło się wiele wydarzeń i uroczystości.

Spółeczna jednostka ratowniczo-gaśnicza na stałe wpisała się w życie miasta – jej członkowie ofiarnie walczą z pożarami, klęskami żywiołowymi, zagrożeniami oraz edukują młode pokolenia. Wszystko w myśl strażackiej idei „Bogu na chwałę, ludziom na ratunek”

Tczewska OSP powstała w 1896 roku z inicjatywy ówczesnego burmistrza miasta Ludwiga Dembskiego (Eichharta). Była jednym z trzech pierwszych zastępów ogniowych, powstałych na ziemi gniewsko-tczewskiej. Pierwsze ćwiczenia bojowe odbyły się już w marcu 1897 roku, a niedługo później strażacy stanęli przed pierwszym wielkim wyzwaniem – pożarem Hotelu Gdańskiego. Od tamtego momentu druhowie OSP wielokrotnie udawali, że są gotowi nieść pomoc zawsze wtedy, gdy mieszkańcy najbardziej tego potrzebują.

Na przestrzeni 130 lat strażacy ochotnicy byli świadkami najważniejszych wydarzeń w dziejach Tczewa. Gasili ogromne pożary rynku, cukrowni i zabytkowego ratusza. W dramatycznych dniach września 1939 roku walczyli z pożarami na terenie koszar i dworca kolejowego, a jednocześnie nieśli pomoc rannym mieszkańcom i żołnierzom. Po wojnie wrócili do zniszczonej remizy i niemal od podstaw odbudowali jednostkę, która bardzo szybko ponownie stała się dumą regionu.

Historię tczewskiej jednostki OSP przypomina wystawa plenerowa znajdująca się na placu przed dworcem kolejowym. W jej przygotowaniu OSP wsparła Fabryka Sztuk, materiały fotograficzne udostępniła Miejska Biblioteka Publiczna w Tczewie,

wie, a przy przygotowywaniu treści skorzystano z publikacji „Rodzinne tradycje strażackie” autorstwa **Adama Murawskiego**. Patronat Honorowy nad wystawą objął m.in. prezydent Tczewa **Łukasz Brządkowski**.

16 maja, na dziedzińcu Fabryki Sztuk odbyły się główne uroczystości jubileuszowe. Nie brakowało wrzuszeń, gratulacji, podziękowań.

- Wasza służba zasługuje na najwyższe uznanie. Niezależnie od pory dnia i nocy jeste-

ście gotowi wyjechać do pożarów, wypadków, podtopień czy skutków wicher. Wielokrotnie udawaliście, że można na Was liczyć w najtrudniejszych momentach. Ale działalność OSP to coś znacznie więcej niż udział w akcjach ratowniczych. To również ogrom pracy społecznej, wychowawczej i edukacyjnej. To szkolenie młodych druhow, organizacja ćwiczeń, pokazów i wydarzeń dla mieszkańców. To budowanie postaw odpowiedzialności, solidarności i wzajemnej pomocy. Szczególne słowa uznania nale-

żą się wszystkim osobom, które przez lata kierowały rozwojem jednostki, dbały o jej wyposażenie i sprawność operacyjną. Dzięki ich zaangażowaniu Ochotnicza Straż Pożarna Miasta Tczewa była i pozostaje jednostką nowoczesną, aktywną i doskonale przygotowaną do realizacji swoich zadań – powie **Łukasz Brządkowski**, prezydent Tczewa.

Prezydent Tczewa wraz z przewodniczącym Rady Miejskiej **Marcinem Kussowskim** przekazali na ręce **Marcina Gibasa**, prezesa OSP, czek na 5000 zł. Prezydent podkreślił też, że na majowej sesji Rady Miejskiej radni zdecydują o przekazaniu wsparcia w wysokości 300 tys. zł na zakup nowego wozu strażackiego. Specjalne podziękowania od prezesa **Łukasza Brządkowskiego** odebrał wicemistrz naczelnik OSP **Marian Lewandowski**, nagrodzeni zostali również druhowie: **Krzysztof Bilski** oraz **Kacper Czarnecki**.

Centrum Kultury i Sztuki zaprasza w czerwcu 2026 r.

• **Bazgrołki - koncert**
7 czerwca, godz. 19.00
Klub Muzyczny CKiS
Bilety: 40 zł dostępne w kasie CKiS oraz online na stronie: bilety24.pl

Bazgrołki to trójmiejski projekt audiowizualny łączący ze sobą psychodeliczny noise i shoegaze w eksperymentalnym wydaniu.

• **„Terror – decyzja należy do Ciebie” – spektakl | Teatr w drodze**
12 czerwca, godz. 19.00
Klub Muzyczny CKiS
Wstęp wolny

Sztuka oparta na głośnym procesie majora Larsa Kocha stawia pytania o cenę wolności i bezpieczeństwa, oraz moralne dylematy: czy istnieje mniejsze zło, czy większe dobro.

W 2013 roku w Niemczech Lars Koch, 31-letni major lotnictwa wojskowego, zabił 164 osoby. Za pomocą kierowanego pocisku rakietowego powietrze-powietrze zestrzelił samolot pasażerski typu Airbus A320 odbywający lot z Berlina do Monachium. W rezultacie śmierć ponieśli wszyscy pasażerowie znajdujący się na pokładzie samolotu. Lars Koch przyznał się do popełnienia czynu. Samolot, który zestrzelił, został wcześniej porwany przez terrorystów. Kontrolę nad nim przejął zamachowiec samobójca związany z jednym z odłamów Al-Kaidy. Porywacz zamierzał rozbić maszynę na wypełnionym po brzegi stadionie piłkarskim Allianz Arena w Monachium, na którym odbywał się mecz Niemcy–Anglia, który oglądało ponad 70 tysięcy kibiców.

Ocalił 70 tysięcy ludzi czy zabił 164 osoby?

• **Kaszubski kosmos – spektakl**
13 czerwca, godz. 21.30
Park za CKiS

Wstęp wolny
Spektakl przybliży oryginalne elementy kaszubskiej duchowości, mitologii i obrzędowości oraz postać Józefa Chelmowskiego: artysty ludowego, rzeźbiarza, malarza, wynalazcy i filozofa z Brus (pow. chojnicki); ze względu na szerokość swej aktywności i zainteresowań zwanego kaszubskim Leonardo.

• **Z pasji do muzyki - koncert**
14 czerwca, godz. 18.00
Klub Muzyczny CKiS
Wstęp: cegiełka na rzecz schroniska OTOZ Animals w Tczewie

Jeśli ktoś myśli, że licealiści grają tylko na apelach – czas to sprawdzić.

• **Wokalny zawrót głowy od Kornas i Sowy - koncert**
16 czerwca, godz. 16.00 i 18.30
Sala widowiskowa CKiS,
Wstęp wolny

Warsztaty Wokalne w CKiS, prowadzone przez Małgorzatę Kornas i Agatę Sowę, to nie tylko praca nad głosem i dykcją, ale też świetna zabawa i rozwijanie pasji muzycznej. Kon-

cert podsumowuje roczną pracę uczestników warsztatów.

• **Tarasy sztuki – wernisaż wystawy prac uczestników warsztatów plastycznych**
22 czerwca, godz. 16.30
Galeria na Tarasie
Wstęp wolny

Tarasy CKiS zamienią się w prawdziwą galerię sztuki, gdzie będzie można podziwiać ponad 100 wyjątkowych prac – efekt wielu miesięcy kreatywnej pracy i twórczego zaangażowania. Wśród prac znajdują się rysunki, obrazy oraz różne formy eksperymentalne pokazujące rozwój i różnorodność twórczości młodych artystów.

• **Taneczny wieczór premier – pokaz uczestników warsztatów tanecznych CKiS**
25 czerwca, godz. 18.00
Sala widowiskowa CKiS
Wstęp wolny

W programie wieczoru znajdą się premierowe choreografie przygotowane przez grupy: hip-hop, taniec brzucha, taniec dla dzieci i młodzieży oraz balet. Każdy z pokazów to nie tylko efekt ciężkiej pracy, ale

także piękna opowieść opowiedziana językiem tańca.

• **Sobótki Tczewskie 2026 – trzy dni muzyki, atrakcji i wspólnej zabawy**
26 - 28 czerwca
Bulwar Nadwiślański im. Księcia Sambora II
Wstęp wolny

W dniach 26 – 28 czerwca Bulwar Nadwiślański im. Księcia Sambora II ponownie stanie się centrum letnich wydarzeń kulturalnych. Prezydent Tczewa Łukasz Brządkowski oraz CKiS zapraszają mieszkańców i gości na Sobótki Tczewskie 2026 – największą miejską imprezę plenerową, która co roku przyciąga tysiące uczestników. Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny.

Więcej na www.ckis.tczew.pl

**TANECZNY
WIECZÓR
PREMIER**

pokaz uczestników
warsztatów tanecznych CKiS

25 czerwca 2026 godz. 18.00
sala widowiskowa CKiS, ul. Wyszyńskiego 10, Tczew
Wstęp wolny

50 1975-2025
Centrum Kultury i Sztuki

DZIEŃ DZIECKA

FESTYN RODZINNY

30 maja 2026 godz. 15.00-18.00 Bulwar Nadwiślański

BAJKOWY DZIEŃ DZIECKA

Bajkowy Koncert - piosenki z filmów Disneya

- prezentacje uczestników warsztatów artystycznych **Centrum Kultury i Sztuki**
- warsztaty kreatywne "Słodki Dzień Dziecka" **Miejska Biblioteka Publiczna**
- SOWA na kółkach - efektowne eksperymenty popularnonaukowe **Fabryka Sztuk**
- animacje sportowe **Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji**
- gra edukacyjna dla dzieci, strzelnica, strefa chillout i pokaz samochodów **Zakład Wodociągów i Kanalizacji oraz Zakład Utylizacji Odpadów Stałych**
- konkurs niespodzianek **Urząd Miejski**
- prezentacja sprzętu komunalnego - zamiatarki i ciągników **Zakład Usług Komunalnych**
- animacje dla dzieci **Art Przestrzeń**
- warkoczyki, zajęcia plastyczno-terapeutyczne i poczęstunek **CKZ NAUKA i Szkoła Prywatna Tristan**
- bezpłatne dmuchańce
- gastronomia

Organizator:
Centrum Kultury
i Sztuki w Tczewie

31 maja 2026 godz. 13.00-17.00 Bulwar Nadwiślański

DZIEŃ DZIECKA PEŁEN PRZYGÓD

koncert Poli Manko

- konkurencje sportowe i manualne z nagrodami
- stoisko Fundacji DKMS
- popcorn i wata cukrowa
- grochówka z kuchni polowej
- dmuchane zjeżdżalnie

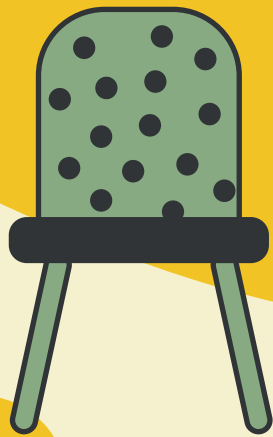
Organizator:
Związek Harcerstwa Polskiego
Chorągiew Gdańska Hufiec Tczew
Zadanie jest współfinansowane
ze środków Gminy Miejskiej Tczew

Wstęp wolny!

PCHLI TARG

TCZEW 2026

7 czerwca • Stare Miasto • 10:00-17:00